

Šajā numurā

2 Īsumā par jaunumiem LNS un sociālajā sfērā

3 - 4 Kas ir laime? - Intervija Tidemaņu ģimenei

5 Medicīna nāk talkā - vēl ma iespēja dzirdēt

6 Nedzirdīgie latvieši pasaulē, Šoreiz Amerikā...

7 - 10 Projekta „Mūsu iespējas - mūsu nākotne” starplīka. Centrālais notikums - festivāls Daugavpilī. Daudz bilžu!

11 Sporta lapā - mūsējo jauni sasniegumi pasaulē (teikvondo) un pašu mājās (boulings)

12 - 13 Saruna par dzīvi ar Mariju Jegorovu - par darbu, atpūtu, draudzību un iecerēm

14 Studiju iespējas.

Savā pieredzē dalās Irīna Kristoforova.

15 Jāgu diena klāt! Kā to svinēt? Aicinājums piedalīties konkursā...

16 Mīļi, arī īpaši sveicieni. Priecīgas un skumjas ziņas

Galvenā redaktore: Ilze Kopmane
Datormakets: Irīna Kristoforova

*Neatsakies no sava sapņa,
tas var salauzt tavu sirdi...*

Madino

Nākamais numurs 15. jūlijā

2008. gadā laikraksta "Kopsolī" izdošanu finansē Rīgas Dome

30. maijā Rīgā, Esplanādes laukumā, notika Latvijas invalidu saiets, kas pieņēma Aicinājumu valdībai parakstīt ANO Konvenciju par cilvēku ar invaliditāti tiesībām. Plašāk par to - nākamajā "KS" numurā.

Foto: V. Krauklis

Foto: A. Šilinska

Smiltēnē 7. jūnijā uz festivālu pulcējās vairāk simti mūsu ļaužu no visām Latvijas malām - gan kā koncerta dalībnieki, gan kā skatītāji! - 2. lpp.

Rīgas maratonā dažādās distancēs un grupās 18. maijā piedalījās arī mūsējie. Attēlā: R. Rūrāns (starp 380 dalībniekiem - 261. vieta);

J. Kopmanis (starp 1010 - 152.),
P. Kursītis starp (3030 - 122.) un
M. Kursīte (626. vieta). Malači!

Foto: A. Osmanis

Foto: Z. Ungurs

Pēc ilgāka pārtraukuma savus darbus plašākai sabiedrībai demonstrēja nedzirdīgo mākslinieku kopa "Cerība" - Daugavpilī, Novadpētniecības muzejā, 2008. gada maijā - 10. lpp.

ĪSZIŅAS

Festivālu uzņēma smiltenieši

LNS gadskārtējais festivāls ar nedzirdīgo pašdarbības mākslas pārstāvju plašu piedalīšanos notika 7. jūnijā Smiltēnē – trīs pakalnu pilsētā.

Tajā piedalījās 100 pašdarbnieku, un viņu uzstāšanās vēroja ap 350 apmeklētāju. Koncertprogrammā bija iekļauti 24 visdažādāko žanru priekšnesumi: dejas, melodeklamācijas, skeči, uzvedumi, pantomīmu ainas utt. Festivāla norisi finansēja Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāts.

Nākamajā „KS” numurā – plašāka fotoreportāža!

Mācās visi

Pieredzes, apmaiņa, semināri, apmācības – mūsu laikam ļoti raksturīga un nepieciešama lieta.

Var teikt, gandrīz visi šie pasākumi notiek ar ES finansējumu dažādu projektu ietvaros. Mācās projektu mērķauditorija, darba grupu dalībnieki, brīvprātīgie, arī

to vadītāji. LNS reģionālās biedrību grupas viesojas cita pie citas, lai uz vietas iepazītos ar savu kolēģu darbu un pārņemtu pieredzi. Patlaban tas notiek arī projektā „Mūsu iespējas – mūsu nākotne”.

Šī paša projekta uzrauginstitūcija – Sabiedrības integrācijas fonds 29. maijā aicināja kopā Cēsis dažādu projektu vadītājus savstarpējai komunikācijai un labās pieredzes pārņemšanai. Šajā seminārā LNS prezidents prezentēja etniskā projekta saturu un norisi. Seminārā piedalījās arī LNS projektu menedžere K. Pavlova: „Seminārā pamatā bija diskusija, kā veidot iecietību sabiedrībā. Pārrunājām, kā veicas projektu realizācija. Starp citu, 13. novembrī Latvijā atzīmēsīm Iecietības dienu. Man bija interesanti, uzzināju daudz rosinošu ideju savam darbam.”

Par subsidētām darbavietām

Dažas LNS sistēmas u.c. nedzirdīgo organizācijas pieteikušās NVA konkursā uz valsts subsidētām darbavietām.

Pieteikumus iesnieguši: Zīmju valodas centrs, laikraksts „Kopsoli”, jauniešu

organizācija (LNJO) u.c. Konkursa rezultāti noskaidrosies pēc pāris mēnešiem.

Par Jāņa sētas privatizāciju

„KS” jau informēja lasītājus, ka šī gada 13. maijā notika apgabaltiesas sēde Jāņa sētas 5 privatizācijas lietā.

LNS, kurai bija „pirmās tiesības” privatizēt šīs telpas, vislaik (no 2000. gada!) tika atstumta malā ar dažādām atrunām un mākslīgu šķēršļu radīšanu no Rīgas Domes puses.

Šī, pēc kārtas jau piektā tiesas sēde, beidzot devusi mums labvēlīgu spriedumu: **apmierināt LNS prasību.** Tas uzdod „Rīgas Domei privāti Latvijas Nedzirdīgo savienībai neapdzīvojamās telpas 260,70 kv.m platībā, Rīgā, Jāņa sētā 5, privatizācijas procesu uzsākot mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās”.

LNS prezidents A. Pavlins atzīmēja, ka spriedumu Rīgas Dome var pārsūdzēt 30 dienu laikā. Iespējams, ka Rīgas Dome to arī darīs. „Tā bija jau piektā tiesas sēde par šo lietu, tomēr mēs sekmīgi ejam uz priekšu, un tas ir galvenais,” viņš teica. ▲

SOCIĀLIE JAUNUMI: PAR PENSIJĀM, PABALSTIEM

Piemaksa pie vecuma pensijas palielinās

No 1. jūnija piemaksu pie vecuma pensijas ir tiesības saņemt tiem, kuru pensija nav lielāka par 225 latiem. Pensionāriem būs tiesības uz piemaksu neatkarīgi no darba stāža, jo no 1. jūnija tiek atcelts apdrošināšanas stāža ierobežojums piemaksas piešķiršanai. Piemaksu varēs saņemt neatkarīgi no darba stāža visi pensionāri, kuriem vecuma pensijās nepārsniegs 225 latus.

Piemaksas apmērs par vienu apdrošināšanas stāža gadu līdz 1995. gadam būs 40 santīmi līdzšinējo 19 santīmu vietā. Tikš paaugstinātas arī iepriekš piešķirtās piemaksas. Tas nozīmē, ka tie pensionāri, kuri līdz šim katru mēnesi saņēma 19 santīmu piemaksu pie pensijas par katru līdz 1995. gada 31. decembrim nostrādāto gadu, turpmāk saņems 40 santīmu piemaksu.

Piemaksas nav pensijas sastāvdaļa un netiek indeksētas. Lai piešķirtu vai pārrēķinātu piemaksu, pensionāriem nav jāiet uz VSAA un jāraksta iesniegums – visus pārrēķinus VSAA veiks automātiski.

Bezdarbnieku pabalsti

Nesen pieņemti grozījumi bezdarbnieku pabalstu saņemšanā. Atkarībā no iepriekšējā darba stāža to cilvēkam maksās 4 – 9 mēnešus: 100% apmērā – tikai pirmos 2 mēnešus, tālāk pakāpeniski samazinot līdz 75 – 70%.

No 2009. gada 1. janvāra jauns papildinājums: saņemtais bezdarbnieka pabalsts būs jāatmaksā, ja cilvēks ir kļuvis par bezdarbnieku nepamatoti un pēc tam tiesas ceļā darbā atjaunots, saņemot atlīdzību par piespiedu darba kavējumu.

Atgādinām – visiem invalīdiem, kuriem nav noteikts 100% darbaspēju zudums, ir tiesības iegūt bezdarbnieka statusu, piedalīties aktīvajos nodarbinātības

pasākumos (algotajos sabiedriskajos darbos, profesionālajā apmācībā) pārkvalifikācijā u.c. Nodarbinātības valsts aģentūras pasākumos), saskaņā ar likumu saņemt stipendiju, īres un transporta izdevumu apmaksu mācību laikā utt. Sīkāku informāciju var saņemt NVA filiālēs tuvāk dzīvesvietai.

Nederīgās pases

No 1. jūlija nebūs derīgas ceļošanai ne uz vienu pasaules valsti LR pilsoņu pases, kas izdotas līdz 2002. gada 30. jūnijam. Šīs pases joprojām būs derīgas Latvijas teritorijā kā personu apliecinošs dokuments, un, ja cilvēks negatavoja izbraukt pāri valsts robežai, tās nav jāmaina līdz derīguma termiņa beigām.

Pārējās pases, kas izdotas pēc 2002. gada 30. jūnija, ir derīgas gan dzīvošanai Latvijā, gan ceļošanai līdz to derīguma beigām. ▲

**Materiālus apkopoja
“KS” preses dienests**

KAS IR LAIME? DARĪT LAIMĪGU OTRU

Kurš gan neatceras skaisto pāri, kurš no sirds skaisti izpilda „Balto dziesmu”? Raivis un Anda Tidemaņi. Viņi ir pāris arī dzīvē un nu jau vecāki divām meitiņām... Anda ar dzirdes traucējumiem beigusi Natālijas Draudziņas ģimnāziju un ar zīmju valodu nebija pazīstama, līdz sāka mācīties RRC pavāros un iepazinās ar Raivi. Tagad arī nagu kopšanas un nagu dizaina speciāliste. Raivis ir visiem zināmais talantīgais basketbolists, strādā celtniecībā.

✍ Daiga Delle

Viņu mammas....

Daina (58) izaudzinājusi trīs brīnišķīgus bērnus – **Andu** (24), **Uģi** (34) un **Ģirtu** (30). Viņas darbs vienmēr bijis saistīts ar mākslas jomu – savulaik beigusi Mākslas koledžu, vienmēr šuvusi, adījusi, veidojusi skaistus rakstus, bet šobrīd strādā par auklīti mazam puisītim un ir vismīļākā vecmāmiņa uz pasaules.

Andas spilgtākās atmiņas par Māmiņdienu bērniībā:

Toreiz man bija kādi 9–10 gadi, dzīvojām Purvciemā un tur auga violeti ceriņi. Protams, tos nedrīkstēja lauzt, bet nākamajā dienā bija Māmiņdiens un es tos tomēr iusiņām saplūcu.

Paslēpu balkonā un, kad mamma aizmīga, klusiņām tos noliku uz viņas naktsskapīša. Protams, mamma to visu dzirdēja, bet apsveikums sanāca gana mīļš!

Skolas gados, protams, ar mīlestību darināju apsveikumus, tikai tik krāšņu koncertu kā tagad nebija.

Kad man bija gadiņš, daudzu zāļu iespaidā zaudēju dzirdi. Un tad mamma nepadevās, lika man runāt, runāt, tik daudz ar mani strādāja. Pati zīmēja, rakstīja, līmēja tabuliņas ar vārdiņiem un pilniem teikumiem – lācis sēž uz galda u.c.

Arī Valmieras skolu viņa nepieņēma, jo tā, pēc viņas domām, bija pārāk tālu no mājām, un tā es nokļuvu logopēdiskajā skolā Rīgā.

✿ **Kā mamma jūs, trīs bērnus, audzināja?**

Anda: Vairāk mīli nekā stingri. Mani kā meitu bija viegli audzināt, jo biju ļoti mierīga, paklausīga. Kad mamma gaidīja trešo bērniņu, viņa ļoti vēlējās meitiņu un tas arī piepildījās! Biju vienīgā māsiņa, brāļu ļoti mīlēta un lutināta. Mamma pat bijusi šokā, ka bērniībā es biju tik klusa, mierīga, ka pat pie zobārsta, ārstiem nekad nekliežu.

✿ **Vai savas meitiņas Sāru (3) un Anniņu (10 mēneši) audzini tāpat kā mamma vai savādāk?**

Viens ir kopīgs – audzinu ar mīlestību, esmu ļoti mīļa pret meitām, bet ir dažas audzināšanas metodes, ko daru savādāk. Ir cita pasaule tomēr mūsdienās.

Intra (51) ir ārste Talsos, mamma **Raivim** (28) un **Uldim** (30).

Raivis: Es biju mierīgāks, paklausīgāks bērns, salīdzinot ar brāli. Kā jau vārdzirdīgs, daudz kam piekāpos. Brālim bija savi draugi, man tik viens draugs, jo lielāko daļu pavadīju Valmieras skolā. Nav man daudz nedarbu, ko atcerēties, bet vienu dienu ar brāli sadomājām ilgi, ilgi gulēt. Aizlikām logiem priekšā segas, lai istaba būtu tumša, tumša. Un gulējām tiešām ilgi un saldi, jo nākamā dienā atmodāties pusdienlaikā ap vieniem. Bet mūsu mamma pēc nakts darba jau no astoņiem rītā zvanījusi pie dzīvokļa durvīm....

Ģimenē īpaši svētkus nesvinējām, varbūt tāpēc tos tagad aktīvi svinam paši!

Savā ģimenē esmu tas stingrais, kam pieder pēdējais vārds. Bet meitas tomēr dara savu, bieži viņas pažēloju (*smaida*).

✿ **Kā tad iepazīnāties?**

Raivis: Iepazināties Jūrmalā RRC koledžā pavāru grupā.

(Tālāk 4. lpp.)

“Laime ir bērni...”

KAS IR LAIME?...*(Sākums 3. lpp.)*

Kā Andu septembrī ieraudzīju, tā arī pēc pāris mēnešiem sapratu, ka esmu pamatīgi iemīlējis. Dāvināju visādas dāvanīņas, darīju visu, lai mēs būtu kopā.

Pats par sevi brīnījos, jo iepriekšējās draudzenes tik pamatīgi neaplidoju, tātad šī bija īstā! Pēc gada jau devāmies pie altāra...

Spilgtākās atmiņas no laulību dienas....

Raivis: Tā sajūta pie altāra... to nevar aprakstīt un aizmirst.... Nebijām trīs dienas redzējušies, jo kāzu dienā braucu ar savu ģimeni no Talsiem. Pirms tam nedrīkstēju Andu redzēt kāzu kleitā.

Un tad tas brīdis bija klāt – kad viņa nāca baznīcā iekšā tik skaista, un es tad sapratu, ka iemīlos vēl vairāk! Man bija 23, Andai 19, kad laulājāmies. Pēc tam medusmēnesi aizvadījām Francijā.

Andas versija

Jau pirmajā dienā skolā viņu pamanīju. Bija svinīgais akts, kad Raivis ienāca zālē ar nokavēšanos un es to ievēroju! Jau tad sajutu iemīlēšanās pazīmes. Kāpēc tieši viņš? Man patīk vecāki puisi, tādi vīrišķīgi. Man gan likās – neesmu pamanīta, jo biju mazā, tikai 18 gadi.

Bet Raivis tomēr sāka mani aplidot, turklāt tik skaisti, un tad jau pa īstam iemīlējos!

Atceros, ka bija traki auksta ziemas diena, bet mēs staigājām gar jūru, skrējām, pikojamies, slidinājāmies pa ledu un kritām sniegā. Tur Raivis pazaudēja Valmieras skolas žetonu – Nameja gredzenu. Man tas gredzens ne visai patika, tāpēc neuztraucos priecīga, bet Raivis gan bija dusmīgs un arī bēdīgs (*smaida*).

Bet viss, kas notiek, notiek uz labu, jo Nameja gredzena vietā nāca laulības gredzens. Mācījos arī Raiņa vakarskolā. Raivis dzīvoja kopmītnē,

un manai mammai palika viņa žēl. Tā viņš sāka dzīvot pie mums, bet mammai nepatika, ka dzīvojam kopā neprecēti, un jau pēc gada sākām gatavoties kāzām.

Kāzu dienā...

Andai 2002. gada 22. decembrī satraucošais brīdis bija klāt. Tajā rītā agri bija jāceļas, jo laulības bija paredzētas priekš-pusdienā. Pie manis atnāca friziere, ievēdoja matus, saposos un beidzot iepazīnos ar Raivja radiem. Baznīcā pārgērbos līgavas tērpā un tad jau tētis mani veda pie altāra.

...PATI JŪTOS KĀ FORŠA MAMMA, MANA MAMMA ARĪ TĀDA IR – VIŅA IR MANA LABĀKĀ DRAUDZENE, KURAI VARU LĪDZ GALAM UZTICĒTIES, VISU IZSTĀSTĪT. TAS IR ĻOTI SVARĪGI! TĀPĒC PAR VISU VAIRĀK VĒLOS, LAI MANAS MEITAS ARĪ BŪTU FORŠAS MAMMASI TAS IR PATS GALVENAIS!

Viss, ko sapņoju, piepildījās: lai Raivis līdz altārim mani neredz līgavas kleitā, lai seko medusmēnesis Parīzē. Braucām ar guļamo autobusu.

Kāpēc Parīze? Mūsaprāt, tā ir visromantiskākā pilsēta! Tur arī sagaidījām Jauno gadu.

Meitiņas

Anda: Bērniņu gribējās ātri, ātri, bet nevarējām atļauties, jo bija jāpabeidz pavārskola. Divus gadus pēc kāzām gaidīju mūsu brīnumiņu. Grūtniecības laikā apmeklēju gan pavārskolu, gan vakarskolu un pat autoskolu.

Man ļoti patika pats gaidību laiks. Protams, bija uztraukumi, lai viss būtu kārtībā. Bērniņā kādā seriālā redzēju ļoti skaistu meiteni vārdā Sāra, tas vārdiņš iekrita sirdī un noglabāju to tur savai meitiņai. Un tā arī notika!

Tad pienāca laiks, kad bijām gatavi otram bērniņam, lai Sārai būtu ar ko spēlēt. Meitiņām ir 3 gadu starpība. Anniņa puncī ilgi slēpās, nezinājām, kas mums būs, un bija ļoti patīkami sagaidīt otru meitiņu. Ilgi domājām, kā viņu nosaukt. Lai būtu

vienkārši un īsi, nosaucām par Annu. Šis vārds man saistās ar vasaru, un viņa arī vasaras bērns!

Raivis: Abas meitas ir plānotas un ļoti gaidītas! Biju klāt pie abu meitiņu dzimšanas. Dzemdībām biju sagatavojies, jo apmeklējām jauno vecāku kursu.

Palīdzēju Andai pirmsdzemdību palātā pareizi elpot, dzīvoties uz bumbas. Laiks vilkāms ilgi, beigās jau nervi vairs neturēja, vēlējos kaut ātrāk tas brīdis būtu klāt (*smejas*). Meitiņu nākšana pasaulē izraisīja tādu kā šoku, asaras lija. Neapraķstāma sajūta, kad redzi un apzinies, ka tavs bērniņš piedzimis! Protams, gaidot otro, bija klusa cerība tikt pie dēla.

Turklāt ilgi nezinājām, kas būs.... Bet, kad piedzima Anna, tad jau galvenais bija, ka bērniņš ir vesels.

Ģimenes tradīcijas

Anda: Vismīlākie svētki ir Ziemassvētki, jo tie sanāk mīļi, ģimeniski! Patīkami sagaidīt pārsteigumu! Es jau pati īstenībā esmu tā pārsteigumu gādātāja.

Raivis: Bet Man Ziemassvētkos ir uzdevums sagādāt visskaistāk eglīti. Mums ar Sāru šogad bija savs noslēpums, kā sveikt Andu Māmiņdienā.

Anda: Vienu dienu dzirdēju, kā Sāra stāsta vecmāmiņai, ka Māmiņdienā mammai būšot dāvana! Es vēl paprasīju – kāda dāvana? Nu, puķes, atrauc Sāra. Tad nu gan Raivis palika dusmīgs par noslēpuma izpaušanu (*smejas*)!

Ģimenes relikvijas

Anda: Man ir mirušās vecmāmiņas jaunības sudraba gredzens ar dārgakmeni un viņas laulības gredzens. Šie gredzeni tiks nodoti tālāk glabāšanā meitām. Man pašai ir daudz rotaslietu, tās arī nodošu kā ģimenes dārgumu meitām!

(Tālāk 4. lpp.)

KAS IR LAIME?...
(Sākums 3. lpp.)

Visvairāk vēlos, lai meitas arī laimīgi veido savas ģimenes. Tas ir prestiži! Lai tajās netrūktu mīluma!

Patī jūtos kā forša mamma, mana mamma arī tāda ir – viņa ir mana labākā draudzene, kurai varu līdz galam uzticēties, visu izstāstīt. Tas ir ļoti svarīgi!

Tāpēc par visu vairāk vēlos, lai manas meitas arī būtu foršas mammas!

Tas ir pats galvenais labai ģimenei.
Raivis: Lai meitas izaug gudras, kārtīgas! Un laimīgas!

Kas ir laime?

Anda: Tā ir netverama sajūta sirdī, ka vari otru darīt laimīgu! Atdot otram savu sirdi un just, ka pati tieku mīlēta – tā ir laime!

Raivis: Satikt savu otro īsto pusīti un nodibināt labu ģimeni ir liela veiksmē. Kad tajā ienāk bērni – tā ir laime! ▲

Novēlējums māmiņām – „KS” lasītājām

Rūpējieties par saviem bērniem, tas ir ļoti svarīgi.

Audziniēt ar mīlestību un saņemiet mīlestību atpakaļ. Lai tad, kad būsiēt cienījamā vecumā, jau lielie bērni ar mīļumu jūs atcerētos un vienmēr trauktos uz dzimtajām mājām – priekos un arī bēdās!

Paldies par mīļumu Tīdemaņu četrotnei saka intervijas autore Daiga Delle

MĀTES DIENA KULDĪGĀ

Žanete Škapare, teksts un foto

Maija otrajā svētdienā Latvijā, tāpat kā daudzās citās valstīs, tika svinēta Mātes diena. Tāpēc par godu visām māmiņām arī kuldīdznieki biedrībā 10.maijā atzīmēja šos svētkus.

Kā vēstīja iepriekš izvietotais paziņojums, uz pasākumu mīļi tika gaidītas māmiņas, vecmāmiņas un vecvecmāmiņas.

Pasākuma apmeklētājas tika ļoti sirsnīgi sagaidītas ar speciāli šim pasākumamsagaidītas: cienātas ar īpaši šim pasākumam sarūpētu Mātes dienas torti, sveiktas ar ziediem, ko gādā S.Liepiņš, un pacienātas ar AS „Laima” gardajām veltēm, ko māmiņām savukārt pasniedza M.Pūce. Paldies, paldies jums, mūsu māmuļas! ▲

MEDICĪNA NĀK PALĪGĀ: VĒL VIENA IESPĒJA DZIRDĒT

DIGITĀLAIS IMPLANTS GALVĀ

Šogad Latvijā veikta kārtējā unikālā operācija – kādai piecus gadus vecai meitenei Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas speciālisti pirmo reizi galvaskausa kaulā ieurba digitālo implantu, kas turpmāk viņai ļaus dzirdēt.

Operācijas gaitai ar video-konferences starpniecību sekoja arī Lietuvas un Igaunijas speciālisti.

„Šajā gadījumā operācija bija nepieciešama, jo bērnam nebija attīstīta ārējā auss eja,” stāsta otorinolaringologs Ivo Tērauds, kurš veica operāciju. Meitenes galvaskausa kaulā tika ievietots

titāna implants, uz kura pēc aptuveni četriem mēnešiem, kad galva būs sadzijusi, tiks uzprausts patstāvīgs procesors – neliela kastīte.

Pēc šo implantu ražotāju Cochlear pārstāvja teiktā, skaņu cilvēks sadzirdēs nevis caur ausi, bet gan caur kaulu. To būs iespējams regulēt pēc vajadzības, kā arī atslēgt fona trokšņus, tādējādi koncentrējoties tikai uz kādu konkrētu runātāju.

Operācija izmaksāja ap Ls 5000, ko cilvēki bija saziēdojuši portālā ziedot.lv. Ja to apmaksātu valsts, sākumā varētu izveidoties 30 – 50 cilvēku rinda ar līdzīga rakstura dzirdes problēmām.

...SKAŅU CILVĒKS SADZIRDĒS NEVIS GAUR AUSI, BET GAN CAUR KAULU.

Veselības ministrija šādu iespēju apsvērs, kad izpētīs materiālo apkopojumu par jauno metodi. ▲

PAR MANU BĒRNĪBAS DRAUGU

✍ Juris Smons, teksts un foto

Pastāstu jums par savu bērņības draugu Juri Teterski. Tas ir stāsts par nedzirdīgā cilvēka spēju iedzīvoties svešumā, par cilvēka likteni pēc II pasaules kara.

Ar Juri iepazinās bērņībā Laizānu skolā, kur mēs abi toreiz mācījāmies. Mūsu draudzība ilgst nu jau mūža garumā.

Juris Teterskis dzimis Daugavpilī, ierēdņa ģimenē. Bērņībā viņš smagi slimoja ar gripu. Rezultātā kļuva vājdzirdīgs. Ar gadiem dzirde pasliktinājās. No 10 gadu vecuma Juris mācījās nedzirdīgo skolā. Vispirms Laizānos, tad Rīgā.

Braucot uz skolu Laizānos, mēs parasti satikāmies Daugavpils stacijā. Arī mūsu vecāki tur iepazinās un sadraudzējās. Tie bija mūsu bērņības skaistākie mirklī. Nedzirdīgo skolu Juris beidza 1943 gada pavasarī Rīgā.

Bija jādomā, ko darīt tālāk. Latvija bija okupēta, bija kara laiks Latvijā valdīja vācieši, viņu likumi un rīkojumi bija jāpilda.

Juris bija centīgs un neatlaidīgs. Viņa sapnis bija – apgūt zobārsta tehniķa profesiju. Dzīves apstākļu dēļ Juris sāka strādāt par virpotāju rūpnīcā. Tur viņš iemācījās labi strādāt ar virpām un citām mašīnām. Visas šīs iemaņas un zināšanas Jurim labi noderēja vēlāk, kad viņš nokļuva ASV,

kur vajadzēja strādāt, rūpēties par savu dzīvi, par vecākiem, gādāt par iztiku.

1944. gada rudenī, kad krievu karaspēks atkal tuvojās Latvijai, vācu varas iestādes Juri nosūtīja uz Vāciju par fiziskā darba strādnieku rūpnīcā.

Tā paša gada rudenī tāpat kā daudzi latvieši, arī Jura vecāki un māsa atstāja dzimteni un devās bēgļu gaitās uz Vāciju, jo palikt padomju Latvijā baidījās. Baidījās no represijām un izvešanas uz Sibīriju. Tas varēja notikt reāli, jo Jura tēvs bija policijas ierēdnis. Vācijā vecāki, arī Juris dzīvoja bēgļu nometnē.

Drīz pēc kara latviešu bēgļi sāka izceļot no Vācijas uz citām valstīm un kontinentiem, jo atgriezies okupētajā Latvijā nedrīkstēja. Juris nokļuva Amerikas Savienotajās valstīs. Nebija viegli svešumā, kur sveša zeme, nezināma valoda, nepazīstamas tradīcijas, citi likumi... Bija jāpierod, jāmeklē darbs un jāveido sava dzīve.

Jurim laimējās atrast piemērotu tehniķa darbu. Sākās ikdienas parastā dzīve. Viņš iemācījās sarunāties ar turienes nedzirdīgajiem. Daudzas nedzirdīgo zīmes bijušas līdzīgas latviešu nedzirdīgo zīmēm. Interesanti tas, ka Amerikas iestādēs dzirdīgajiem jāsaprot sazināties ar nedzirdīgajiem zīmju valodā. Tā, piemēram, tādās iestādēs kā slimnīcās, vienmēr ir kāds, kurš prot runāt ar nedzirdīgajiem zīmju valodā.

Dzīvodams starp cilvēkiem, kuri runā, lasa un raksta angļiski, arī Juris iemācījās brīvi pārvaldīt angļu valodu, bet savu mātes valodu tomēr nav aizmirsis. Mēs rakstām viens otram vēstules latviešu valodā.

Amerikā Juris satika savu dzīves draugu. Gāja gadi satīcībā, draudzībā, mīlestībā un labklājībā. Juris ar Helēnu izaudzina divus bērņus – meitu un dēlu.

Abiem ar Helēnu bija labs darbs, bija sava māja, mašīna un viss, kas normālai dzīvei nepieciešams. Tomēr laimes mirklī pāiet ātri, tāpat kā visa dzīve. Tagad Juris jau vairākus gadus ir atraitnis. Dzīvo viens un paļū meitai un dēlam audzināt mazbērņus. Par mazbērņiem viņš ļoti priecājas, jo ar tiem viņam kā vectēvam ir labas attiecības.

Ar Juri satikos drīz vien pēc Latvijas neatkarības atgūšanas, kad viņš pirmo reizi ciemojās Latvijā 1991. gada vasarā. Mums bija sirsnīga, neaizmirstama satikšanās. Divas nedēļas šeit viņš pavadīja kopā ar skolas biedriem un draugiem, un tās pagāja kā viena diena. ▲

GERU, KA ŠOGAD JURIS ATRADĪS IESPĒJU ATKAL ATBRAUKT UZ RĪGU. TĀ VIŅŠ SOLĪJA. RAKSTĪJA VĒSTULE, KA MEITA JEVĢĒNIJA UN DĒLS HARIJS VIŅU PALAIDĪS ATKAL APCIEMOT DZIMTĀS VIETAS LATVIJĀ. VARBŪT ŠOREIZ VIŅU PAVADĪS KĀDS NO ČETRIEM MAZBĒRŅIEM. ES GAIDU CIEMOS SAVU BĒRŅĪBAS DRAUGU JURI TETERSKI.

Darba piedāvājums

SIA "Alksnis Plus"
aicina strādāt dārzenū cehā
Birzes ielā 2, Jelgavā.
Cehā jau strādā zīmju valodas
pratējs.
Mobilais: 26956639

Pateicība

Liels un mīļš paldies par man sagādāto pārsteigumu 90. šūpuļa svētkos, par jauko un skaisto kopā pavadīto pēcpusdienu, sirsnīgiem vēlējumiem dāvanām un bučām.

Pateicos LNS, LNSF, Rīgas biedrībai, laikraksta „Kopsoli” redakcijai, sporta

veterāniem, draugiem, radiem – itin visiem, kuri pagodināja mani ar savu klātbūtni.

Bet jo sevišķi liels nopelns un paldies LNSF vadībai par viņu radošo izdomu un tik jauki organizēto un novadīto pasākumu. Tā ir laba tradīcija – atcerēties mūs, vecos veterānus, lielo jubileju reizēs.

Arvīds Jānkālns

Projekts "Mūsu iespējas – mūsu nākotne" Ziņu lapa Nr. 5

STARPETNISKAIS FESTIVĀLS "DZIEDOŠĀS ROKAS"

Zem mūsu dziedošo roku jumta 10. maijā norisa kārtējais pašdarbības festivāls Daugavpilī. Tas tika organizēts kā viena no projekta „Mūsu iespējas – mūsu nākotne” aktivitātēm.

Festivālu atklāja Regīna Katakina ar melodeklamāciju „*Ai, māte Latgale!*”, kuru viņa izpildīja īstā Latgales tautas tērpā. Pēc LNS prezidenta **A. Pavlina** uzrunas veiksmi festivālam novēlēja arī pārstāve **Helēna Soldatjonoka** no Daugavpils domes. Pēc tam skatītāji varēja iepazīt pārsteidzošu priekšnesumu – baltkrievu tautas dziesmu „*Kā Jans āboliņu pļāva*”. Pārsteidzošu tāpēc, ka to izpildīja reti viesi mūsu pasākumos – Daugavpils logopēdiskās skolas audzēkņi kopā ar Baltkrievu biedrības deju grupu, un, jāatzīst – viņiem vareni izdevās!

Ne mazāk pārsteidzoši bija nākamie priekšnesumi. Šoreiz bija pacentušās dažādas skolas, kurās mācās nedzirdīgie audzēkņi, un, piemēram, Rīgas 51. vidusskola bija sagatavojusi krāšņu „*Spāņu deju*”, Alsviķu profesionālā skola – „*Krievu jautro*” deju, bet visaizkustinošākie bija paši mazākie no Rīgas skolas, kuri centās atnest skatītājiem gan sauli, gan lietu melodeklamācijā „*Saule un lietus*”. Likās – šīs mazās, jaukās meitenītes nāk tiešā ceļā no bērnu dārza, nevis no skolas. Saturiski interesanta un etniskajai tēmai ļoti atbilstoša bija grupas *Alias* improvizācija par nedzirdīgas krievu meitenes dzīvi Latvijā, kura, starp citu, tika izpildīta krievu zīmju valodā.

Kultūras centru „Rītausma” šoreiz festivālā pārstāvēja deju grupa ar divām dejām: „*Zaķi*” un „*Pavasaris*”. Tiesa, man šķita, ka zaķi gan varēja lēkt augstāk...

Pilnīgi neatvairāma bija valmieriešu muzikālā kompozīcija „*Alla Pugačova un Maksims Galkins*”. Ievēroju, ka tieši šis priekšnesums visvairāk piesaistīja garāmejošo dzirdīgo daugavpīliešu uzmanību. Daudzi apstājās un neizpratnē skatījās: ko, vai tiešām Pugačova Daugavpilī? Skatoties šo melodeklamāciju, es pirmo reizi nožēloju, ka pats tā neprotu...

Ne mazāk jestrās šai festivālā izrādījās brašas, neapturamās daugavpīlītes, kuras melodeklamācijā „*Skaistuma etalons*” centās publiku pārliecināt, ka īsta sieviete sākas tikai no 120 kg. Vai gan tik aizraujošai pārliecināšanai kāds spēj pretoties? Radās pārdomas, vai turpmāk uz tievākām vieglsvāra sievietēm mūsu vīrieši vairs skatīsies. Ko lai dara – tāds, lūk, mākslai ir spēks!

Protams, kā gan koncertā varētu iztikt bez rēzek - niešiem, kuri šoreiz bija iecerējuši parādīt kaut ko jaunu, un uzstājās ar divām dejām: „*Izraēļu deja*”, „*Gūda sīva*” un melodeklamāciju „*Varakļāni 5-5*”.

Noteikti vēl jāpiemin Valmieras vājdzirdīgo skolas jauniešu muzikālais uzvedums „*Vizija par Eirovīziju*”, kas tiešām bija perfekti iestudēts un kurā jaunieši parādīja ļoti solīdu skatuvisko kultūru. Festivāla nobeigumā uz skatuves kāpa LNS biedrību pārstāvji, lai kopīgi ar skatītājiem dziedātu Latvijas himnu. Šis mirklis izvērtās aizkustinošs un atmiņā paliekošs. ▲

IESPAIDI PAR GATAVOŠANOS, PAR FESTIVĀLU

Juris Ozoliņš, Kuldīga

Ļoti patika daugavpiliešu melodeklamācija „Skaistuma etalons”, arī valmieriešu priekšnesumi.

Ļoti labi, ka bija padomāts par ekskursiju pa pilsētu, ļoti laba nedzirdīgo mākslinieku izstāde, viesnīca super, ēdināšana arī. Esmu ļoti apmierināts ar tulka darbu festivāla laikā. Vispār patika viss, neko sliktu nevaru pateikt. Daugavpilieši – malači!

Gundega Paņko, Liepāja:

Vispār jau visi priekšnesumi bija labi, man patika, bet visvairāk – Valmieras biedrības un Valmieras vājdzirdīgo bērnu internātskolas priekšnesumi.

Festivāls bija labi sagatavots un izdevies. Nevaru teikt, ka kaut kas nepatika. Arī nedzirdīgo mākslinieku izstādē bija ko redzēt. Šo izstādi vajadzētu parādīt visās Latvijas pilsētās!

Mēs, liepājnieki, arī paši bijām jau sagatavojuši šim festivālam divas dejas: krievu un vācu, bet radās problēmas ar transportu. Pārāk maz līdzekļu iedeva braucienam. Bet festivālā Smiltēnē mēs noteikti uzstāsimies.

Inese Geduša, Rēzekne:

Gatavojoties šim festivālam, mums izdevās sarunāt deju skolotāju Elītu Romanovsku, kura mums palīdzēja iestudēt priekšnesumus. Atradām viņu, pateicoties mūsu biedrei Vissijai Gorūzai.

Kad sākās mēģinājumi, vispirms kopā iepazīnāmies ar dejas soļiem, tad mēģinājām paši, pēc tam Elīta brauca mūs pārbaudīt, kā dejojām, palaboja kļūdas, viņa arī palīdzēja izvēlēties piemērotus tērpus dejām.

Mēģinājumos mums gāja ļoti jautri, visu laiku smējāmies cits par citu, gadījās, ka dejas straujuma laikus nenobremzējām, tad visi sagraudās kopā jautrā burziņā... Atceros, reiz mums mēģinājumā disks ar mūzikas ierakstu bija pazudis, nu nekas, mēs mēģinājām tik un tā, atcerējāmies katru soli, bet ritmu piedomājām paši klāt!

Visbiežāk mūsu jautrības cēlonis ir Monika Senkāne, viņa vienmēr pacenšas atrast kādu humoriņu, lai tikai sasmīdinātu mūs.

Jāpiezīmē, ka Elīta Romanovska mums ir palīdzējusi jau agrāk, piemēram, 2001. gada festivālam viņa arī palīdzēja mums sagatavot programmu.

Uz Smiltēnes festivālu mēs gatavojām kaut ko jaunu, ļoti ceram, ka mūsu iestudētā melodeklamācija patiks visiem skatītājiem, jo tajā būs arī mazliet no pantomīmas.

Bet mūsu cilvēki tiešām ir pelnījuši apbrīnu! Ir sievietes, kuras pēc smagas darba dienas šūšanas ceļā vēl nāk uz mēģinājumiem un turklāt ir priecīgas, jautras, piemēram, Ilona Fomina. Bet Rasai Jašai, kurai bērns nesen sāka iet skolā, jāpaspēj pēc darba vēl izņemt bērnu no skolas un atskriet uz mēģinājumu. Un visu viņa dara ar smaīdu sejā.

Arī man kā jau tulkam visu dienu iznāk skraidīt apkārt, bet mēģinājumos tomēr esmu! Visi dejojām kārtīgi līdz mēģinājuma beigām, kaut citiem jau autobuss pēc piecām minūtēm aiziet... tad pēdējā brīdī gan jāskrien, ko nagi nes!

Un vēl – kad dejojām aplī, no visiem izstāro tāds mīļš, ģimenisks siltums, kas paver ceļu smaīdiem pat uzstāšanas laikā. Varat paši to pavērot....

Festivāls vispār ļoti patika, pašdarbnieki no biedrībām un skolām bija sagatavojuši daudz jaunu priekšnesumu. Vienīgais – cilvēku varēja būt vairāk skatītāju rindās, bet to var saprast, jo tā bija pārceltā darba sestdiena, daudziem bija jāstrādā.

Par nedzirdīgo mākslinieku izstādi dzirdēju tikai pozitīvas emocijas, pati gan nepaspēju to apmeklēt, jo, kā jau vienmēr, esmu nepieciešama daudziem un daudzās vietās...

Elvīra Čaika, Daugavpils:

Lai sagatavotu festivālu, mēs lūdzām savai pašvaldībai naudiņu, lai pabarotu pašdarbniekus, kā arī skatuves noformēšanai.

Lielāko daļu jau izdarīja mūsu prezidents, kurš četras reizes brauca pie mums uz Daugavpili. Kopā gājām skatīties Vienības laukumu, izvēlējamies vietu vakariņām, apspriedām pasākuma norisi visās niansēs!

Arī tā bija Pavlina kunga ideja – atklāt festivālu ar Regīnas melodeklamāciju „Ai, māte Latgale!”. Īsto Latgales tērpu mums atvēlēja Latviešu kultūras centrs.

Mūsu pašdarbnieki, gatavojoties šim festivālam, bija ļoti aktīvi, viņi paši mudināja gatavot priekšnesumus un piedalīties. Režisora vai deju skolotāja gan mums nav, parasti paši vien visu izdomājam un iestudējam.

Liels paldies aktīvajiem palīgiem Jeļenai Dmitrijevai, Tatjanai Barbosovai, Igoram Čaikam, Česlavam Slavinskim, Ilmāram Stapkēvičam, Irēnai Rutkovskai, Antoņinai Grinšponei, Regīnai Katakinaī.

Tas par gatavošanos. Bet pats festivāls mūsējiem, daugavpiliešiem, ļoti patika, daudzi man pat jautāja, kad atkal būs vēl kaut kas tāds Daugavpilī... ▲

Šie materiāli ir sagatavoti ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par šo materiālu saturu pilnībā atbild tā autors Zigmārs Ungurs, un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības viedokli.

FOTOREPORTĀŽA: STARPETNISKAIS KULTŪRAS FESTIVĀLS DAUGAVPILĪ

1 Rēzeknietes melodeklamēja tik temperamentīgi, ka skatītāji sajūsmā sāka vicināt gaisā pieclatnieku naudas zīmes, kas, acīmredzot, nozīmēja dejas vērtējumu – uz PIECI.

2 Par Eirovīziju interesējas, ar to aizraujas visi – arī nedzirdīgie un vārdzirdīgie jaunieši. Valmieras skolēni to apliecināja radošā, dzirkstošā uzvedumā “Vīzija par Eirovīziju”. Talantīgi to veica!

3 Rīgas 51. vidusskolas audzēņi savukārt iejutās trakā braucienā pa amerikāņu kalniem – ir tāda atrakcija, kas dalībniekos raisa asus piedzīvojumus. Arī skatītājos tāpat...

nā pa amerikāņu kalniem – ir tāda atrakcija, kas dalībniekos raisa asus piedzīvojumus. Arī skatītājos tāpat...

4 Alias emocionāli pārstaiģāja krievu meitenes Nadīnas (Anita Ķīvīte – vidū) dzīvesceļu.

5 Zaķu meitenes no “Rītausmas” nebēdīgi koķetēja ar publiku, izraisot smaidus un sirsnīgus aplausus.

6 Festivāla “nagla” – Alla Pugačova (Iveta Lāce – Miezīte) un Maksims Galkins bija ieradušies ne no Maskavas, bet no Valmieras – nedzirdīgo sabiedrības smieklu un humora etniskās dzimtenes.

7 Deja tā arī saucās – “Krievu jautrā” un alsviķiešu izpildījumā pilnīgi attaisnoja savu nosaukumu.

„CERĪBAS” IZSTĀDĒ

Foto: Z. Ungurs

Nedzirdīgo mākslinieku apvienības „Cerība” dalībnieku darbu izstāde notika Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejā.

Festivāla laikā tā piesaistīja lielu publikas uzmanību. Šķiet, mākslinieki nebija gaidījuši arī tādu masu mediju ievēribu un biežo fotozibšņu krustugunis izskatījās pārsteigti un samulsuši.

Apvienības vadītājs Roberts Kesenfelds gan atzina, ka jaunu darbu nācis klāt maz, tomēr izstāde izskatījās

pilnvērtīga, daudzveidīga un respektabla. Gleznas, veidojumi un trauki kokā, keramika, grafika, tekstils – visi šie darbi priecēja apmeklētājus ne tikai festivāla laikā, bet vēl divu nedēļu garumā.

Daugavpils māksliniece Valda Mežbārde ir atzinusi, ka izstādītie darbi ir augstā profesionālā līmenī un liela nozīme tajā ir atbilstošajai mākslinieku izglītībai.

Apvienības „Cerība” vadītājs ir Roberts Kesenfelds, vēl apvienībā darbojas Santa Kesenfelde, Guna Priede, Roberts Priede, Oksana Baikova un Guntars Bremmers. ▲

AR SKATU NO MALAS: ATSAUKSMES POZITĪVAS

Pēc festivāla vairākos reģionālajos izdevumos parādījās cildinošas atsauksmes par šo LNS pasākumu Daugavpilī. Lūk, daži izvilkumi no laikrakstiem „Naša Gazeta” un „Latgales Laiks”.

10.maijā Daugavpilī Vienības laukumā bez skaļas izrādīšanās, bet neviltotā sirsnībā risinājās „klusā revolūcija” – vēl nebijis notikums šajā pilsētā: festivāls „Dziedošās rokas” ar teatralizētu koncertuzvedumu.

Nedzirdīgie cilvēki no Daugavpils, Ventspils, Liepājas, Rīgas u.c. pilsētām izgāja no savu biedrību „četrām sienām”, lai dalītos savā priekā, sāpēs, savā mākslā ar visu pārējo sabiedrību.

Šo cilvēku pasauli no pārējās šķir klusuma priekšskars. Viņiem ir sava zīmju valoda, sava kultūra, sava īpaša kopienas vienotības izjūta. Festivāla dalībniekus vienoja arī starojoši smaidi, šķiet, viņu sirds vietā mirdzēja mazas, siltas saulītes.

Šoreiz dzirdīgie un nedzirdīgie it kā bija mainītās lomās. Dzirdīgie cilvēki, nokļuvuši klusuma pasaulē, kur runā ar rokām, emocijām, kustībām un zīmēm, nu varēja apmēram iedomāties, kā jūtas nedzirdīgie starp skaņu valodā runājošiem.

Apbrīnojami, cik izteismīgus tēlus var radīt, dziedot ar rokām un mīmiku. Arī dejotāji pārsteidza ar plastiskumu un spēju tik sinhroni, ar tādu aizrautību kustēties mūzikas taktī.

Īpaši izcēlās spēju dejas dejotāja, kuras priekšnesums raisīja patīkamu sajūtu.

Kāds festivāla dalībnieks, „NG” uzjautāts par redzēto, atbildēja: „Mani netraucē tas, ka nedzirdu. „Mēs nedzirdam mūziku, bet mēs sajūtam vibrācijas. Es nejutos nedzirdīgs. Man drīzāk liekas, ka apkārt neviens netrokšņo. Starp mums ir tik daudz talantu. Gribētos būt vairāk noderīgiem sabiedrībā.”

Par savām grūtībām un problēmām

nedzirdīgie cilvēki runā maz. Viņiem raksturīga pacietība, miermīlība un kautrība. Viņi savu likteni nesauc par tragisku, bet kā visi sapņo par laimi, mīl, rada ģimenes, bērnus. Visvairāk viņiem pietrūkst saiknes ar dzirdīgo sabiedrību, viņi dzīvo savā noslēgtā pasaulē, kura reti krustojas ar dzirdīgo.

Koncerts gan savijņoja skatītājus līdz asarām, gan mudināja smieties. Vietējās Baltkrievu biedrības un logopēdiskās skolas komanda atraktīvi atveidoja baltkrievu tautas dziesmu; Daugavpils biedrība aicināja domāt par skaistumu dvēselē un dzīvē; Rīgas skolēni iepriecināja māmiņas ar melodeklamāciju. Pārdzīvojumiem bagāts bija grupas „Alias” stāsts par nedzirdīgas krievu meitenes atgriešanos Latvijā ar vēlēšanos būt laimīgai. Valmierieši deva lielisku iespēju ielūkoties Eirovīzijā utt. Daugavpils festivāls atvēra durvis dzirdīgajiem uz viņiem svešo dzirdīgo pasauli. ▲

Sagatavoja „KS” ziņu dienests

Patīkamas emocijas Daugavpilī

Elīna Jefremova

Mēs bariņā no Valmieras devāmies uz festivālu Daugavpilī skatīties, kā mūsējie sevi tur parādīs. Uz turieni nebraucu pirmo reizi, taču mūsu vidū bija cilvēki, kuri nekad mūžā nav bijuši Daugavpilī. Tiem nu bija dubultsaviļņojums.

Jāsaka godīgi, ka man tur patīkami pārsteidza dažas lietas. Pats lielākais pārsteigums bija tas, ka pasākums notika pilsētas centrā. Tā bija lieliska iespēja sevi parādīt. Cepuri nost tiem, kuri kāpa uz skatuves, jo, manuprāt, šoreiz drosmes vajadzēja daudz vairāk nekā citreiz, jo galu galā mēs atradāmies pašā Daugavpils sirdī, kur notika nemitīga cilvēku plūsma.

Rezumējot aptaujāto cilvēku viedokļus, visspilgtāk atmiņā palicis vakarskolas uzvedums – improvizācija par krievu meitenes dzīvi Latvijā un Valmieras Alla Pugačova ar Maksimu Galkinu. Patīkamas emocijas sagādāja arī nedzirdīgo mākslinieku darbi, kurus varēja aplūkot mākslas galerijā. Ar katru gadu mēs varam pārliecināties par to, ka nekad līdz galam nevar izsmelt visas idejas, tās ir mūžīgā atjaunošanās procesā. Katram savādākas – ar saviem plūsiem un mīnusiem, un katreiz vajadzīga liela uzņēmība tās izpaust un realizēt līdz galam.

Gods godam, nedzirdīgo cilvēku aktivitāte ir piemērs tiem, kuri sēž rokas klēpī salikuši un čīkst, ka dzīve ir grūta, ka sabiedrība viņus nepieņem. Bet vai šie čīkstētāji vispār kādreiz drosmīgi spēruši soli uz priekšu un teikuši: „Mēs gribam, mums vajag! Vai jūs mūs dzirdat? Mēs arī to spējam!” – pateikuši un sevi apliecinājuši tik skaisti, kā to izdarījam mēs Daugavpilī. ▲

CĪŅA - TĀ IR MĀKSLA

Informēja Iveta Kraze

13. Pasaules Nedzirdīgo čempionāts cīņas mākslā notika Francijā, Tulūzā, 24. – 25. maijā.

Pirms četriem gadiem tas notika Maskavā.

Cīņas mākslas sports ietver šādas disciplīnas: džudo, karatē, teikvondo (*teakwondo*), ušu (pēdējās nenotika mazā dalībnieku skaita dēļ).

LNSF piedalījās šādā pasākumā, pateicoties Laurai Gailei – vienīgajai šī sporta pārstāvei nedzirdīgo vidū Latvijā.

Laura jau labu laiku trenējas teikvondo un piedalās sacensībās starp dzirdīgajiem. Nākamajās nedzirdīgo Olimpiskajās spēlēs Taipejā (Ķīnā, Taivānā) būs iekļauts arī cīņas mākslas sports, jo pasaulē ar to nodarbojas jau krietni daudz nedzirdīgo.

Šajā pasaules čempionātā kopumā startēja 160 sportisti no 21 valsts; tieši teikvondo – 13, karatē – 11, džudo – 14 valstis. Ar lielāko skaitu bija pārstāvētas Krievijas (57), Francijas (35) un Taivānas (40) komandas.

Pirmajā dienā notika džudo un karatē. Džudo stiprākās izrādījās franču un krievu komandas. Interesanti tas, ka šajās cīņās piedalījās arī sportisti krietni gados (50 – 60 g.), bet visi spēcīgi un pārliecinoši.

Karatē spēcīgāki bija taivānieši.

Otrajā dienā dalībnieki startēja teikvondo, džudo un karatē (individuāli un komandas) atklātajās sacensībās (bez šķirošanas svara kategorijās). Šajās sacensībās bija aizraujoši vērot, kā cīkstās augumā mazie ar lielajiem, svarā dūšīgie ar tievajiem. Tur bija kolosāli skati!

Paralēli risinājās pumse (*poomse*) – dalībnieki individuāli demonstrēja dažādus vingrinājumus, un tika vērtēta viņu cīņas tehnika. Šajā sacensībās sievietēm piedalījās 8 sportistes, viņu vidū arī mūsu Laura. Balvu par labāko

Noslēguma ceremonijā LNSF saņēma piemiņas balvu par piedalīšanos šajā čempionātā.

izpildījumu saņēma Japānas, Grieķijas un Taivānas sportistes. Laurai diemžēl nepaveicās.

Pēc tam sekoja – teikvondo cīņas. Laura startēja līdz 57 kg svara kategorijā, kurā bija 3 dalībnieces. Laurai pirmā pretiniece bija no Taivānas.

– veikla, prasmīga, ar izkoptu aizsardzības taktiku. Viņa uzvarēja gan Lauru, gan Itālijas sportisti. Sakarā ar šīs cīņas noteikumiem mūsu sportistei tālāk nebija jāstartē un viņa ieguva otro vietu, bet itāliete palika trešā.

Tā mūsu Laura Gaile ir kļuvusi par pasaules vicečempioni teikvondo sportā.

Teikvondo raksturīgi tas, ka cīņa notiek tikai ar kājas spērienu palīdzību. Punktus ieskaita šādi: par trāpījumu vēderā – 1 p.; galvā – 2 p. Rokas parasti nelieto, par to punktus neieskaita. Galvai un ķermenim ir aizsegi. Mūsu Laurai ar profesionāliem padomiem un morālu atbalstu visvairāk palīdzēja Venecuēlas sportisti. Arī šī valsts piedalījās pirmoreiz šajās sacensībās.

Katru gadu pasaulē pieaug nedzirdīgo sportistu skaits un cilvēku interese šajā sporta veidā.

Latvijā vērojama nedzirdīgo līdzjutēju interese un klātbūtne sacensībās, kurās piedalās Laura, bet mums nav ziņu par vēl kādu citu, kurš nodarbotos ar šo sporta veidu.

Starp citu, no šī gada aprīļa atsevišķa Francijas Nedzirdīgo sporta federācija vairs nepastāv Francijas sporta politikas reorganizācijas dēļ. Nedzirdīgie sportisti iekļāvušies Francijas Invalidu sporta organizācijā. Vēl no tuvākām valstīm piedalījās zviedru karatisti, bet no Baltijas valstīm – mēs vienīgie. ▲

Iveta

Laura

Boulinga čempionātā

Varis Straziņš, sacensību tiesnesis

Jau otro gadu notiek Latvijas nedzirdīgo boulinga čempionāta sacensības divās kārtās – pusfināls un pēc pāris nedēļām arī fināls.

Tas tāpēc lai finālā meistarīgākie spēlētāji nopietnāk koncentrētos spēlei. Šogad 6.aprīlī pusfinālā jau ierastajā vietā „Toss” boulinga hallē pulcējās kupls dalībnieku skaits – 58 sportisti. Sešas

spēļu kārtās par tiesībām 26.aprīlī piedalīties finālā cīnījās 26 sievietes un 32 vīrieši. Varēja redzēt, ka mūsu spēlētāju meistarības līmenis ir audzis. Īpaši priecē fakts, ka arī ārpus Rīgas var labi paaugstināt meistarības līmeni un sasniegt labus, konkurētspējīgus rezultātus.

Vislabāk to varēja redzēt finālā 26.aprīlī, kad sacentās rezultatīvākie spēlētāji – 6 sievietes un 12 vīrieši no pusfināla. Visaugstākos rezultātus atsevišķā spēlē sasniedza Guntars Beisons – 221 p.

(SK „Nedzirdīgo boulings”) un Ilona Ozola – 178 p. (SK „Liepava”).

Finālā sportisti startēja ar savām personīgām boulinga bumbām, šī iemesla dēļ viens otrs atteicās no iespējas piedalīties finālā, jo vienkārši ne visiem ir savas bumbas.

Startēja arī O. Hlibovs, D. Zariņš, R. Virtīgs, R. Dārziņš, J. Jaunzeme u.c. Čempionātā piedalījās spēlētāji no 3 sporta klubiem – „Nedzirdīgo boulings”, „Tālava” un „Liepava”. ▲

SARUNA PAR DŽIVI: AR MARIJU JEGOROVU

✍ Irīna Kristoforova

Marija Jegorova (20) beigusi Valmieras Vārdzirdīgo bērnu internātskolu un pašreiz mācās Rīgas 8. vakara maiņu vidusskolā. Viņas sapnis ir kļūt par kultūras pasākumu vadītāju. Marija plašākai publikai pazīstama kā melodziesmu izpildītāja. Šajā gadā viņa savas skolas Dzeju konkursā izcīnīja I vietu ar dziesmu „Kā svece deg”, kā arī ieguva skatītāju simpātiju balvu. Marija strādā veikalā „Drogas” par pārdevēju – kasieri. Nu visu pēc kārtas!

☛ Pastāsti, kā atradi darbu veikalā, būdama vārdzirdīga? Vai tas netraucē komunicēt ar pircējiem? Kā saproties ar darba kolēģiem?

„Drogas” ir lielākā sadzīves preču veikalu ķēde Latvijā, un tās īpašnieki ir no Honkongas kompānijas. Strādāju Purvciemā tuvu mājai.

Bija vasara, kad beidzu pamatskolu. Ļoti gribējās strādāt, vienalga par ko, lai nopelnītu naudu ikdienas iztikai un citām vajadzībām, jo ar pensiju visam nepietiek.

Iegāju „Drogās” un tur ieraudzīju darba piedāvājuma sludinājumu. Tūlīt radās doma izmēģināt... Aizpildīju anketu, un jau pēc nedēļas mani pieņēma darbā uz pārbaudes laiku. Stājoties darbā, neteicu, ka esmu vārdzirdīga, jo baidījos, ka mani nepieņems.

Nostrādāju kādus divus mēnešus – neviens nepievērsa uzmanību tam, ka slikti dzirdu.

Grūti bija tad, kad darba kolēģes runāja, pagriezušas muguru, jo klausoties es lasu no lūpām.

Problēma ir arī tāda, ka Latvijā faktiski pastāv divvalodība. Tā kā krievu valodu pārvaldu pamatlīmenī, tas traucē komunicēt ar klientiem, bet tādos gadījumos palīdz darba kolēģes. Apkalpošanas sektorā daži vadītāji pat nepieņem darbā cilvēkus, kuriem nav krievu valodas zināšanu.

Pēc pārbaudes laika nācās kārtot eksāmenu. Noliku to labi, dabūju sertifikātu par to, ka varu strādāt par pārdevēju, apkalpot pircējus arī pie kases.

☛ Vai tu atklāji savu noslēpumu kolēģiem?

Darba kolēģiem par savu vārdzirdību pastāstīju tikai tad, kad draugs Rolands Barkāns ienāca veikalā un mēs sazinājāmies zīmju valodā. Darba kolēģi pārsteigti mūs vēroja. Un tad jautāja: „Vai tu arī zīmju valodu prot?”

Atbildēju, ka tā ir mana dzimtā valoda, to iemācījos jau no mazotnes un ka pati esmu vārdzirdīga. Visi bija šokā.

Mums ir ļoti labas attiecības darba kolektīvā – esam draudzīgi, izpalīdzīgi, mums kopā ir labi. Reizēm gadās arī strīdi sakarā ar darbu, bet tos ātri novēršam. Un viss ir kārtībā. Strīdi ir visur, bez tā jau nevar būt, bet svarīgi ir tas, lai problēmu ātrāk atrisinātu un normalizētu situāciju.

☛ Kādi ir tavi darba pienākumi un vai tas, ko dari, tevi iepriecina?

Strādāju gan pie kases, gan apkalpoju pircējus zālē, kārtoju preces plauktos utt. Darbs mani apmierina, jo varu to savienot ar mācīšanos. Arī apmaksā ir taisnīga – par stundām: jo vairāk strādā, jo vairāk saņem. Ir veselības apdrošināšana, sociālās garantijas, prēmijas. Bet no darbiniekiem prasa iniciatīvu un augstu atbildības sajūtu.

ŠEIT MARIJA REDZAMA KĀ MODELE JOLANTAS ZNOTIŅAS DIPLOMDARBA AIZSTĀVĒŠANĀ – 2008 (TĒRPS UN GRIMS).

☛ Apkalpošanas kultūru nereti grauj arī paši klienti – ar savām kaprīzēm un neiecietību...

Jā, ir tādi cilvēki, šī problēma mums jārisina katram pašam. Tā jau ir – valstīs, kur cilvēki labi dzīvo ilgus gadus, tur viņi mierīgāki, pieklājīgi, nepaceļ balsi. Bet pie mums tā visu laiku ir pierasta parādība.

Ļoti bieži cilvēki jauc cenas un tad pie kases sāk aurot. Pārdevējam jāmeģina ar klientiem runāt draudzīgi, nomierinoši, ar pozitīvu ievirzi... Jābūt laipnai, smaidīgai pret klientiem, vienalga kāda sajūta pašai. Mums jābūt savaldīgām un savas problēmas jārisina mājās, ārpus darba.

☛ Vai domā ilgi strādāt par pārdevēju?

Strādāšu tik ilgi, kamēr pabeigšu vidusskolu. Pēc tam gribētos studēt Kultūras akadēmijā, ja būs iespējams. Varbūt vēl radīsies jaunas idejas, bet pagaidām palikšu šeit.

☛ Kā pavadī brīvo laiku, vai ar kaut ko nodarbojies?

Tā kā mācos un strādāju, brīvā laika atliek maz. Tomēr atrodu laiku ceļošanai.

Ļoti patīk ceļot pa pasauli – esmu bijusi Maskavā, Itālijā, Hijumā, Taizemē, Spānijā, Venēcijā, Čehijā, Austrijā, Monako, Barselonā un, protams, Baltijas valstīs. Patīk dziedāt, vingrot, fotografēt, vadīt pasākumus, uzstāties koncertos. Uzstājos dažādos pasākumos ar melodeklamācijām. Tagad gatavojamies Dziemu svētkiem.

Mums mājās ir divi suni – lielais Džude un mazais taksis Rikijs, mani mīlie dzīvnieciņi, ar kuriem ejam pastaigāties brīvā dabā. (Tālāk 13.lpp.)

DŽUDE UN RIKIJS

(Sākums 12.lpp.)

PAR ZINĀŠANĀM JĀCĪNĀSI VISS VAR
DZĪVĒ PIEPILDĪTIES TIKAI TAD, JA JŪS
PATIEŠĀM TO VĒLATIES UN DARĀT VISU,
KAS JŪSU SPĒKOS.

☛ Kā tu iepazīies ar dziedātāju, aktrisi Lieni Šomasi? Vai ir vēl kādi piedāvājumi uzstāties kopā?

Iesākumā iepazīnos ar viņas mammu Artu Šomasi kādā Valmieras vārdzirdīgo bērnu internātskolas pasākumā. Tajā skolā mācās Artas audzudēls Arvīds, kurš ir vārdzirdīgs.

Arta pirmoreiz dzīvē tur noskatījās dziesmu, kuru izpildīju zīmēs.

Viņai tas ļoti iepatikās, tā sākām sarunu.

Viņa mani aicināja uzstāties viņu ciematīnā kādā jubilejas

pasākumā. Izpildīju kopā ar draugu dziesmu "Vecās grāmatas" un vēl citas. Tur iepazīnos ar visu Šomasu ģimeni. Tad sekoja Valmieras skolas izlaidums, kur kopā ar Lieni izlaidumā izpildījām dziesmu „Ugunskurs”. Liene bija ļoti pārsteigta un izbrīnīta par rezultātu. Un tā sadraudzējāmies pa īstam.

Ja ir kādi pasākumi, sazvanāties, norunājam, kur, kad dziedāsim kopā.

Marijas vārdi:

Pasūtu laikrakstu „Kopsoli”, skatos nedzirdīgo raidījumu „Kopā” un „Redzesloks”, piedalos nedzirdīgo pasākumos.

Nesaprotu, kāpēc latviešu jaunieši mācās 51. vidusskolā. Runā, ka tur viegli var tikt pie diploma par vidējo izglītību. Bet viņi neapjēdz, ka tālākai dzīvei laba izglītība ļoti nepieciešama. Daudzi nespēj tālāk mācīties, lai apgūtu labu amatu. Manuprāt, tam šķērslis nav nedzirdība, bet slinkums. Ja mācīties negribēsiet, tad neko nesasniesiet. Par zināšanām jācīnās! Viss var dzīvē piepildīties tikai tad, ja jūs patiešām to vēlaties un darāt visu, kas jūsu spēkos. ▲

Novēlu visiem par to padomāt!

Izmantoti foto no M. Jegorovas arhīva

LAI PIEPILDĀS SAPŅI UN CERĪBAS!

✍ Daina Platace

Pirms Jāņiem visās skolās notika liela rosība, kārtojot pēdējos eksāmenus un ieskaites un pošoties skolas izlaidumu svinībām. Izlaidumos ir raksturīga ziedu smarža, skaisti tērptas, safrizētas meitenes, puīši svinīgos uzvalkos un skolotājas krāsainos, plīvojošos kostīmos. Asaras mijas ar laimes pilniem skatieniem. Skolas laiks ir beidzies!

Ogud Rīgas nedzirdīgo bērnu internātpamatskolu absolvēja 16 jaunieši: Sandra Puškina, Jānis Krasovskis, Juris Mauriņš, Inta Kuļikova, Jekaterina Mitenberga, Toms Erbs, Sergejs Tomsons, Guntis Andžāns, Andis Zoldners, Sandijs Uzors, Evita Kļaviņa, Intis Zvirbulis, Baiba Karlstrēma, Marija Orehova, Edgars Priede, Ritvars Oto.

Kopā ar viņiem bija klases audzinātāji un internāta skolotāji: Zigrīda Zagurilo, Renāte Asare, Dzintra Store, Helēna Andersone, Olga Volonte, Ilze Federe, Rasma Semane, Aija Zeltiņa, Māra Damberga.

Viņiem visiem izlaidums bija pēdējais svinīgais skolas sarīkojums, saņemot pirmo nopietno izglītības dokumentu, atvadoties no skolabiedriem un skolotājiem, lai patstāvīgi tālāk veidotu savu dzīvi. Neilgi pirms svinīgā notikuma skolā valdīja satraukums – saposušies skolēni, skolotāji, ziedu smarža, nedaudz apmulsuši vecāki, brāļi, māšas... Skolas direktore Leonora Morozova ar prieku atzina, ka šī gada beidzēji ir čakli, aktīvi skolēni, kas guvuši panākumus gan mācībās, gan ārpusstundu darbā, un sniedza absolventiem gan diplomus, gan pateicības rakstus.

Prieku par savējiem, kuri šajā skolā aizvadījuši trīspadsmit gadus, neslēpa arī skolotājas Zigrīda Zagurilo un Renāte Asare. Varēja redzēt, ka viņām no saviem audzēkņiem šķirties nav viegli.

Uzslavas vārdus teica arī ilggadējais sporta skolotājs J. Puhovs, īpaši uzslavējot 12.a klases absolventus **Andi Zoldneru, Sandiju Uzoru, Tomu Erbsu un Sergeju Tomsonu** par labu darbu, cīnoties ar bebru vaļņiem jauncelāmās skolas būvlaukumā.

Absolventus sveikt bija ieradusies ne vien radi un draugi, bet arī pārstāvji no Latvijas Nedzirdīgo savienības ar īpašu dāvanīgu – fotoalbumiem, ziediem, melodeklamāciju, Latvijas Nedzirdīgo jauniešu organizācijas un Rīgas 218. bērnudārza, kura direktore Ilona Vindava apsveica savus mīļos bijušos bērnudārza audzēkņus. Projektorā tika parādīti katra absolventa nākotnes plāni un sapņi. Un noslēgumā ikvienam zālē esošajam tika pasniegts krāšņs lilijas zieds. Tas lika visiem justies kā absolventiem! ▲

**Apsveicu visus tos, kas tikko pabeiguši skolu!
Vēlu veiksmi!**

Foto: Dz. Stepāns

PIEREDZE: STUDIJAS AUGSTSKOLĀ

Pagājušajā gadā „KS” redakcijas biroja administratore Irīna Kristoforova uzsāka studijas Rīgas Juridiskajā koledžā, lai kļūtu par profesionālu speciālisti cilvēku resursu vadībā. Daži jautājumi viņai!

Tagad arī nedzirdīgie skolu absolventi domā, kur mācīties, ko darīt tālāk. Dalies savā pieredzē, lūdzu!

Par studijām augstskolā sāku domāt, kad man radās iespēja strādāt redakcijā. Jutu, ka zināšanu trūkst, ka man vēl daudz jānācās, lai spētu labi strādāt savā amatā un – veidot arī turpmāko karjeru.

Kāpēc izvēlējies tieši Juridisko koledžu?

Darba kolēģi par to pastāstīja. Arī mana priekšgājēja darbā Gunta Birnīte beigusi šo mācību iestādi. Likās, arī es to spēšu, un nolēmu – jānēģina.

Drīz jau beigsi pirmo kursu... Kā tu tagad vērtē savu izvēli?

Viegli nav, bet tas ir iespējams, ja

patiešām vēlas. Ir jāatrod laiks trīs vakarus nedēļā pēc darba doties uz skolu, nevis uz mājām. Arī brīvdienas nēreti paiet pie mācību grāmatām, ieskaites darbiem. No citiem neatpalieku. Dažam labam pat varu palīdzēt.

Tiešām? Kādā veidā?

Tikai viens piemērs! Patlaban mums notiek lekciju kurss „Projektu vadība”. Visi esam sadalīti pa četri, un katrai grupai jā sagatavo un jā aizstāv savs projekts.

Tā sanācis, ka esmu vienīgā, kurai līdz šim bijusi saskare ar projektiem, jo redakcijā uz tiem balstās viss darbs. Pārējiem par tiem nebija nekāda priekšstata, un es varēju paskaidrot un praktiski ieteikt, ko darīt.

Bet kā vādzirdīga būdama, tiec galā ar lekcijām?

Visādi iet: lūdzu konspektus no kursasbiedrenes norakstīt, sēstos tuvāk solā un mēģinu saprast lektora teikto, izmantoju lektoru ieteiktos materiālus, grāmatas, internetu. Tulka, protams, ļoti pietrūkst. Bet mums jau pie tā visur nākas pierast.

Kādi ir tavi mīļākie priekšmeti?

Līdz šim uzņēmējdarbība, tiesību zinātnes, darba likumdošana. Interesanta bija arī saskarsmes kultūras mācība. Grūtāk bija izprast mikro un makroekonomiku, bet, kad iemācījos un noliku ieskaites, šīs zinātnes kļuva pat interesantas – arī tas jāzina.

Vai tu plāno arī kaut kur tālāk mācīties pēc koledžas beigšanas?

Jā, iespējams, tas varētu būt Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē. Vēlētos strādāt, sniedzot konsultācijas nedzirdīgajiem dažādos vispārējos jautājumos. Nākotne rādis, vai tas bus reāli. Varētu pievērsties arī sociālam darbam.

Tagad galvenais – mācīties un sasniegt pirmo mērķi: beigt šo koledžu. Un tad domāšu tālāk.▲

LABPRĀT ATBILDĒŠU, JA KĀDAM
TOPOŠAM STUDENTAM BŪS
NEPIECIEŠAMS PADOMS.
ESMU SASTOPAMA KATRU DIENU
"KS" REDAKCIJĀ.

Visas Juridiskās koledžas studiju programmas, kas akreditētas līdz 2013. gada 31.decembrim

Studiju programmas

Tiesību zinātne

(kvalifikācija – *jurista palīgs*)

Komerczinības

(kvalifikācija – *komersants*)

Cilvēku resursu vadība

(kvalifikācija – *personāla speciālists*)

Nekustamā īpašuma

pārvaldīšana un apsaimniekošana

(kvalifikācija – *nekustamā īpašuma pārvaldnieks*)

Studiju formas

dienas, vakara, neklātienes – Rīgā;
neklātienes – Liepājā, Ventspilī,
Gulbenē, Valmierā

vakara, neklātienes Rīgā

vakara – Rīgā;
neklātienes – Rīgā, Liepājā,
Ventspilī, Gulbenē, Valmierā

vakara, neklātienes – Rīgā

Studiju maksa 2008./2009. mācību gadam:

dienas nodaļā – Ls 69.50 mēnesī; vakara

nodaļā – Ls 63.50 mēnesī;

neklātienes nodaļā – Ls 59.50 mēnesī.

Iestājoties koledžā, jāiesniedz šādu dokumentu kopijas (uzrādot oriģinālu):

✓ *vidējās izglītības atestāts un sekmju izraksts*

✓ *centralizēto eksāmenu latviešu valodā un svešvalodā sertifikātus (personām, kuras izglītību ieguvušas pēc 2004.gada),*

✓ *pase, fotogrāfijas 3x4 cm (3 gab.),*

✓ *diploms par augstāko izglītību (ja tāda jau ir).*

Reģistrācijas maksa ir Ls 20. Dokumentus pieņemt no 21. jūlija.

Sīkāka informācija:

Telefons: 7508005, 26565322,

www.juridiskakoledza.apollo.lv

Apmaksāta publikācija

JĀŅI: ATVĒRŠANĀS VASARAI

Ilze Kopmane

Vasaras saulgrieži šogad svinami 21. – 26. jūnijā, kad saule debesjumu rotā vienādu ilgu laiku – 17 stundas un 52 minūtes. Šis ir ar dabas enerģiju visvairāk piesātinātās dienas (vākt tējas!).

Pēc tam diena jau sāk iet mazumā pa minūtei vien...

Pieredze liecina, ka Ligo naktī (23. jūnijā) parasti list lietus, bet 21. un 22. jūnijā nelist.

Jāņuguns

Ugunskuru iedez tad, kad riet saule, un uztura uguni līdz saullēktam: sākumā mazu, mazu, pēc tam audzē arvien lielāku – kā papardes ziedu. Var veikt ziedošanas rituālu kā pateicību tiem, kurus mīlam: lai sadeg ugunskurā kāds zieds, dzīpariņš, vainadziņš. Tas ir dvēseles ceļš caur uguni un skaidrību. Bet desas gan vajadzētu cept citā!

Līgošanās

Vasaras saulgrieži ir saules kustības svētki – arī cilvēkam jākustas ar augumu, ar deju, ar līgošanos un šupošanos prom no tumsas – uz gaismu, kur smagais un sliktais netiek līdz. Vislabāk to darīt ap ugunskuru.

Uz rīta puslī

Ugunskurā kvēlojošām oglēm pārlietam jāņuzāles un tad caur baltiem dūmiem lecām tam pāri – tā ir attīrīšanās caur uguni. Pēc tam var pavāļāties rasā, nopeldēties ūdenskrātuvē, nomazgāties strautā. Un uzmeclēt kādu koku, parunāt ar to (ozolu, liepu, pilādzi utt.).

Saullēktā

Ja ir skaidrs laiks, vispirms sāk dziedāt putni, tad zemei pārlejas dzeltena gaisma.

Mēs esam redzējuši un izjutuši visu – saules rietu, uguni naktī, jāņtārpiņu vizēšanu un mirdzumu savu mīlo cilvēku acīs... Ja gribam, varam iet gulēt.

PAGĀJUŠAJĀ GADĀ PAR JĀŅU DIENAS TRADĪCIJĀM LNS GALVENĀS MĪTNES KOLEKTĪVAM STĀSTĪJA KOMUNIKĀCIJAS CENTRA KOMANDA (ATTĒLĀ). ŠOGAD ŠIS UZDEVUMS DELEĢĒTS LAIKRAKSTAM "KOPSOLĪ".

Latviešu tautas ticējumi

- ✓Ja vasara barga (daudz pārkonu, negaisu), tad bagāts rudens.
- ✓Ja vasara ir karsta un sausa, tad ziema auksta, bez sniega.
- ✓Kas, saulītei lecot, dzimis, tas esot gudrs.
- ✓Saulēi noejot, nevajagot nekādus darbus strādāt.
- ✓Kad saule nogājusi, neslauka istabu, lai nebūtu nabadzība jāpieredz.
- ✓Ja saule uzlec skaisti, bet iebrien mākoņos, būs lietus.
- ✓Ja saule noriet bāla, būs auksts laiks.
- ✓Tur, kur līgotāji Jāņu naktī iet pāri pļavām, zāle aug labāk.
- ✓Kas gulēja Jāņu naktī, gulēs visu vasariņu...
- ✓Ja Septiņu gulētāju dienā (27. VI) list, tad lietus būs vēl 7 dienas.
- ✓Ja Septiņu brāļu dienā list (10.VII), tad līs septiņas nedēļas no vietas. ▲

Gatavošanās svinībām

Jāsāk ar mājas un sevis sakopšanu svētkiem. Ziemas smagumu un puteklus no visiem kaktiem ārā, no dvēseles arī! Ejam pirtī, peramiēs ar zaļām slotām no 9 dažādiem augiem.

Kuram ugunskuru, ejam attīrīties liesmu atspulgā, vāļājamies rasotā zālē, paguļam svaigā sienā.

Cienasti

Vienkāršība un dabiskums galda klāšanā: jāņusiers kā saules simbols – to jāēd pašam, jādala citiem: „Laudis, laudis dzēra, Dievs aiz loga klausījās...” Tātad arī alus, medus dzēriens piederīgs Jāņos – var noraudzēt viegli, var darīt arī stipru, kas ozolvīrus gāž no kājām. Klāt var piekost speķa pīrāgus, plātismaizi ar rabarberiem, kraukšķīgu gurķi. (Bet vai teiktais atturēs no šašliku cepšanas!)

Rotāšanās

Meitenes un sievas pin vainagus sev, saviem mīļajiem, arī govīm utt. Atjaunosim šo skaisto tradīciju, kuras spilgtāko izpausmi redzam Dziēsmusvētkos.

„Visa laba jāņu zāle, ko plūc Jāņu vakarā...” Arī telpas rotāsim ar meijām, kalmēm, ozolu un pilādžu zariem. Vīstot augs jums atdos labāko, kas viņam ir.

Uzmanību!

Kāds ir tavs Jāņu dienas neaizmirstamākais piedzīvojums, lasītāj? Gaidīsim tavu stāstījumu līdz vasaras beigām. Raksti mums! Labākā raksta autors saņems skaistu redakcijas speciālo balvu.

P.S. Neaizmirstiet norādīt savu adresi vai telefonu, lai varam sazināties. Aicina „KS” redakcija.

Foto: E. Vorslovs

Īpašie sveicieni

Līgai ABAKOKAI

Gadi aizlido ar putna spārniem
Un katrs gads sev aiznes kaut ko līdz.
Par spīti visiem dzīves vējiem skarbiem.
Tie cauri atmiņās kā dzintars miedz.

Līgiņ, sirsniņi sveicam Tevi 50 gadu jubilejā!

Lai tev veselība, mundrums un gara spēks vēl ilgus gadus!

Liepiņu ģimene ar bērniem.

Regīnai MIZEREI

Lai gadi rit, tā tam ir jābūt,
Un lai par tiem nekad nav žēl.
Tik jautru prātu, sauli sirdī
Un daudzus skaistus gadus vēl.

Mīli sveicam 70 gadu jubilejā!
Vēlam stipru veselību un vēl ilgus mūža gadus!

Rēzeknes biedrība

Ansim SMONAM

Lai dzīvesprieka, laimes daudz,
Lai jauni ceļi paveras un sauc.
Lai nākotnē iet garām bēdas,
Lai gadi iemin skaistas pēdas!

Vislabākie novēlējumi un mīlestības apsolījums uz mūžu – tāds ir sveiciens mūsu jubilāram dzimšanas dienā!

Valentīna ar ģimeni

Valdim KRAUKLIM

"Tu dari daudz laba, tāpēc Dzīve tevī svētī ar saviem jaukumiem un tavš mūžs iepriecina citus..." Zālamans

Augstu laimi un prieku kopā ar Paldies par veikumu, ar veselības un visa laba vēlējumiem sūtām tev, Valdi, apaļajā jubilejā!

Kultūras centrs "Rītausma". Laikraksts "Kopsoli"

Sēru vēstis Rīgas biedrībā aizgājuši mūžībā:

Sergejs PETROVS
1947.20.09 – 2008.22.05

Janīna GRIGORJEVA
1939.26.01 – 2008.15.05

Antons SKABS
1942.24.05 – 2008.19.05

Līdzjūtības

Izsakām visdziļāko līdzjūtību bij Valmieras vārdzirdīgo bērnu skolas skolotājas, vēstures muzeja vadītājas

Hermīnes RIEKSTIŅAS –
KLAVIŅAS

(1929.4.01 – 2008.13.03)

tuviniekiem sakarā ar viņas aiziešanu aizsaulē. Liels paldies par viņas ieguldīto mūža darbu nedzirdīgo bērnu patriotiskā audzināšanā.

Skolas absolventi: Ansis Smons, Linerts Dugness, Inta Ubarste, Varis Strazdiņš, Inese Immure un Edgars Vorslovs.

Lai sievas mīlestība visos ceļos vada,
Lai sievas sirds jums spēku dod,
Lai labā, apklususi sirds vēl ilgi Teic padomus un ceļamaizi dod.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jāņa Urkas ģimenei, tuviniekiem, draugiem un paziņām, vīru, tēvu un vectētiņu smilšu kalniņā pavadot.

Rēzeknes biedrība

Izsakām dziļu līdzjūtību tuviniekiem, aizejot mūžībā LNS Goda biedrei

Gaļinai ANSPOKAI.

LNS valde

Mīļi sveicam

Nav mīlai jārunā – tā mirdz,
Sen zināms tas, nav noslēpums.
Nav puķēm jārunā – tās zied.
Šis labā vēsts mums līdzī iet
No paša sākuma līdz beigām.

Lai jums daudz ziedu, siltuma
un mīluma nākamajos dzīves
gados!

85

27.VII Jānis ZĪBARTS, Rīgas
biedrība

80

11.VII Ernests LEMBERGS,
Ventpils

75

4. VII Gaida MARTUNELE, Rīgas
19.VII Jadviga KUSIŅA,
Daugavpils

70

1.VII Raisa LAPSA, Rīgas

65

23.VII Heļa GOTLĪBA, Rīgas
29.VII Gaida ZAČA, Pļaviņu

60

27.VII Vera BABIŠKO, Rīgas
28.VII Viktors ŅEKRASOVS,
Valmieras

55

3. VII Māris KEIŠS, Smiltenes
17.VII Laima ZARIŅA, Rīgas

50

2. VII Ivars KALNIŅŠ, Liepājas